

سرشناسه: قیانداران، وجیهه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدید آور: تاریخ پوشاک ایرانیان (از باستان تا عصر حاضر) / وجیهه قیانداران.
مشخصات نشر: قم: مهریکران، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص: مصور (رنگی).
شابک: 978-600-9084-19-7
وضعیت فهرست نویسی: فیا
کتابنامه. ص ۱۷۵ موضوع: پوشاک - ایران -- تاریخ
موضوع: پوشاک ایرانی -- تاریخ
رده بندی کنگر: ۱۳۸۹ ت ۲۳ ق / GT۱۴۲۰
رده بندی دیویی: ۳۹۱/۰۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۸۸۱۵۵

نام کتاب: تاریخ پوشاک ایرانیان

مؤلف: وجیهه قیانداران

ناشر: مهریکران

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قطع: رحلی / ۱۷۶ صفحه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۸۴۱-۹-۷

همه حقوق محفوظ است

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

تلفن پخش: ۰۹۳۵۱۷۵۹۶۱۷ / ۰۹۱۲۷۴۹۰۹۹۸

Email: mehrbikaran@yahoo.com

vajiheh.ghapandaran@yahoo.com

۳۷	۱-۳-۱ پوشاک مردان
۳۷	۱. کلاه
۴۱	۲. زیرجامه
۴۱	۳. بالا پوش
۴۳	۴. پستک
۴۳	۵. کمربند
۴۴	۶. دامَن
۴۶	۷. کفش
۴۷	۱-۳-۲ پوشاک بانوان
۴۹	۱-۴ پوشاک اشکانیان
۴۹	۱-۴-۱ پوشاک مردان
۴۹	۱. کلاه
۵۰	۲. پیراهن
۵۲	۳. جبهه
۵۲	۴. شلوار
۵۳	۵. کفش
۵۵	۱-۴-۲ پوشاک بانوان
۵۷	۱. پیراهن
۵۹	۲. چادر
۶۱	۱-۵ پوشاک ساسانیان
۶۱	۱-۵-۱ پوشاک مردان
۶۱	۱. کلاه
۶۳	۲. پیراهن
۷۰	۳. ارخالق
۷۱	۴. شنل
۷۲	۵. شلوار

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۵
پوشاک باستانی ایرانیان.....	۱۷
تعریف تاریخ لباس.....	۱۹
لباس های اولیه فلات ایران.....	۱۹
فصل اول (پوشاک باستانی ایرانیان)	
۱-۱ پوشاک عیلامیها.....	۲۱
۱-۱-۱ پوشاک مردان.....	۲۱
۱. کلاه.....	۲۱
۲. قبا.....	۲۲
۳. کفش.....	۲۳
۱-۱-۲ پوشاک بانوان.....	۲۳
۱-۲ پوشاک مادها.....	۲۵
۱-۲-۱ پوشاک مردان.....	۲۵
۱. کلاه.....	۲۵
۲. پیراهن.....	۲۸
۳. جبه.....	۲۹
۴. شنل.....	۳۰
۵. کمربند.....	۳۱
۶. شلوار.....	۳۲
۷. کفش.....	۳۳
۸. تزئینات مادی.....	۳۴
۱-۲-۲ پوشاک بانوان.....	۳۵
۱-۳ پوشاک هخامنشیان.....	۳۶

۸۷.....	۱-۲-۲ پوشاک مردان.....
۸۷.....	۱. سرپوش.....
۹۰.....	۲. قبا.....
۹۱.....	۳. کمربند.....
۹۱.....	۴. شلوار.....
۹۳.....	۵. پای افزار.....
۹۴.....	۲-۲-۲ پوشاک بانوان.....
۹۴.....	۱. سرپوش.....
۹۶.....	۲. قبا.....
۹۶.....	۳. شلوار.....
۹۶.....	۴. کفش.....
۹۸.....	۳-۲ پوشاک تیموریان.....
۹۸.....	۱-۳-۲ پوشاک مردان.....
۹۸.....	۱. کلاه یا عمامه.....
۱۰۰.....	۲. پیراهن.....
۱۰۰.....	۳. قبا یا زیر.....
۱۰۱.....	۴. قبا یا رو.....
۱۰۲.....	۵. بالاپوش یا جبه.....
۱۰۲.....	۶. پای افزار.....
۱۰۳.....	۷. شلوار.....
۱۰۳.....	۸. کمربند.....
۱۰۵.....	۲-۳-۲ پوشاک بانوان.....
۱۰۵.....	۱. سرپوش.....
۱۰۷.....	۲. قبا.....
۱۰۷.....	۳. پیراهن.....
۱۰۹.....	۴. کفش.....

۷۳	 کفش
۷۴	 ۱-۵ پوشاک بانوان
۷۴	 ۱. پیراهن
۷۶	 ۲. سرپوش
۷۷	 ۳. شلوار
۷۷	 ۴. دامن بند

فصل دوم (پوشاک بعد از اسلام)

۸۰	 ۱-۲ پوشاک صفاریان
۸۰	 ۱-۱-۲ پوشاک مردان
۸۰	 ۱. کلاه
۸۱	 ۲. پیراهن
۸۲	 ۳. ارخالق
۸۲	 ۴. قبا
۸۳	 ۵. شلوار
۸۳	 ۶. کمر بند
۸۳	 ۷. پای افزار
۸۴	 ۲-۱-۲ پوشاک بانوان
۸۵	 ۱. سرپوش
۸۵	 ۲. پیراهن
۸۵	 ۳. قبا
۸۶	 ۴. شلوار
۸۶	 ۵. کمر بند
۸۶	 ۶. جوراب
۸۶	 ۷. کفش
۸۷	 ۲-۲ پوشاک سلجوقیان

۱۳۳.....	۴. قبا.....
۱۳۵.....	۵. شلوار.....
۱۳۵.....	۶. کمر بند.....
۱۳۶.....	۷. جوراب.....
۱۳۶.....	۸. پاپوش.....
۱۳۸.....	۲-۵ پوشاک بانوان.....
۱۳۹.....	۶-۲ پوشاک زندیه.....
۱۳۹.....	۱-۶-۲ پوشاک مردان.....
۱۳۹.....	۱. کلاه.....
۱۴۰.....	۲. پیراهن زیر.....
۱۴۰.....	۳. قبای زیر.....
۱۴۱.....	۴. قبای رویی.....
۱۴۲.....	۵. شلوار.....
۱۴۲.....	۶. عرشال کمر.....
۱۴۲.....	۷. پای افزار.....
۱۴۴.....	۲-۶-۲ پوشاک بانوان.....
۱۴۴.....	۱. سرپوش.....
۱۴۵.....	۲. روبند.....
۱۴۵.....	۳. چاقچور.....
۱۴۶.....	۴. پیراهن.....
۱۴۷.....	۵. ارخالق.....
۱۴۷.....	۶. کلیجه.....
۱۴۷.....	۷. لباس رو.....
۱۴۸.....	۸. شلوار.....
۱۴۸.....	۹. پاپوش.....
۱۵۰.....	۷-۲ پوشاک قاجار.....

۵. کمر بند ۱۰۹
۶. دهنان بند ۱۰۹
- ۴-۲ پوشاک صفویان ۱۱۱
- ۴-۲-۱ پوشاک مردان ۱۱۱
۱. سرپوش ۱۱۱
۲. پیراهن زیر ۱۱۵
۳. پیراهن رو ۱۱۶
۴. قب ۱۱۶
۵. بالاپوش ۱۱۷
۶. شال کمر ۱۲۰
۷. شلوار ۱۲۱
۸. جوراب ۱۲۱
۹. کفش ۱۲۱
- ۴-۲-۲ پوشاک بانوان ۱۲۴
۱. سرپوش ۱۲۴
۲. پیراهن زیر ۱۲۷
۳. بالاپوش ۱۲۷
۴. شلوار ۱۲۸
۵. جوراب ۱۲۸
۶. کمر بند ۱۲۹
۷. کفش ۱۳۰
- ۵-۲ پوشاک افشاریان ۱۳۱
- ۵-۲-۱ پوشاک مردان ۱۳۱
۱. کلاه ۱۳۱
۲. پیراهن زیر ۱۳۳
۳. پیراهن رو ۱۳۳

۱۰. کمر بند ۱۶۵
۱۱. پاپوش ۱۶۵
- ۵-۷-۲ پوشاک بانوان (دوره دوم) ۱۶۶
۱. چارقد ۱۶۶
۲. چادر کمربندی ۱۶۷
۳. چادر ۱۶۷
۴. چاقچور ۱۶۷
۵. روبند ۱۶۷
- عریـــــــــــــــــ راهن ۱۶۸
۷. تنبان ۱۶۸
۸. رخالق ۱۶۸
۹. شلوار ۱۶۹
۱۰. جوراب ۱۶۹
۱۱. کفش ۱۶۹
- ۶-۷-۲ پوشاک بانوان (دوره سوم) ۱۷۰
- ۸-۲ پوشاک پهلوی ۱۷۱

۱۵۰	۱-۷-۲ پوشاک مردان (دوره اول).....
۱۵۰	۱. کلاه.....
۱۵۱	۲. پیراهن زیر.....
۱۵۱	۳. قبای زیر.....
۱۵۲	۴. قبای رو.....
۱۵۴	۵. شلوار.....
۱۵۴	۶. کمربند.....
۱۵۴	۷. جوراب.....
۱۵۴	۸. پاپوش.....
۱۵۵	۲-۷-۲ پوشاک مردان (دوره دوم).....
۱۵۶	۱. کلاه.....
۱۵۶	۲. پیراهن.....
۱۵۶	۳. قبای.....
۱۵۷	۴. کفش.....
۱۵۸	۵. شلوار.....
۱۵۹	۳-۷-۲ پوشاک بانوان.....
۱۵۹	۴-۷-۲ پوشاک بانوان (دوره اول).....
۱۵۹	۱. روسری.....
۱۶۲	۲. روبند.....
۱۶۲	۳. چاقچور.....
۱۶۳	۴. پیراهن.....
۱۶۴	۵. بالاپوش.....
۱۶۴	۶. اراخیق.....
۱۶۴	۷. کلیجه.....
۱۶۴	۸. دامن.....
۱۶۵	۹. شلوار.....

پیتـگفتار

آشنایی با فرهنگ هر جامعه مستلزم مطالعه و بررسی پدیده های فرهنگی و اجتماعی آن جامعه می باشد. پوشاک یکی از بارزترین این پدیده ها است که دارای جنبه های فرهنگی، هنری، اجتماعی و مذهبی است. و شناخت آن در ادوار مختلف تاریخ ما را با سلیقه، تجارت، منابع طبیعی، دین، شرایط جغرافیایی، آداب و رسوم و موقعیت اجتماعی هر منطقه آشنا می کند.

امروزه آشنایی با تاریخ لباس و پوشاک برای اندیشمندان رشته های مردم شناسی و جامعه شناسی از اهمیت زیادی برخوردار است زیرا با شناخت لباس به آداب و سنن، خاستگاه قومی، روابط بین ملتها و ... پی برده و از آن برای بهبود کار خود استفاده می کنند. شناخت پوشاک تاریخی برای طراحان لباس نیز حائز اهمیت است زیرا فرهنگ جامعه را شناخته و با توجه به فرهنگ آن منطقه به طراحی لباس می پردازند. همچنین با نگاه به لباس گذشتگان و ایده گرفتن از آن به طراحی لباسهایی می پردازند که با فرهنگ آن جامعه هم خوانی داشته و قابل پذیرش برای مردم جامعه است.

تاریخ پوشاک ایرانیان به دلیل وسعت و گستردگی باید در سه دوره تاریخی بررسی شود.

دوره اول: پوشاک باستانی ایرانیان از قدیمی ترین ازمینه تا پایان حکومت ساسانیان

دوره دوم: پوشاک بعد از اسلام تا پایان حکومت زندیه

دوره سوم: پوشاک ابتدای قاجار تا عصر معاصر

مجموعه فوق به بررسی و تحقیق در سه دوره تاریخی پوشاک ایران پرداخته است یعنی از پوشاک اولیه مردم فلات ایران تا عصر معاصر که به دو فصل تقسیم می شود. فصل اول پوشاک باستانی ایرانیان که شامل: (عیلام، ماد، هخامنشی، اشکانی، ساسانی) و فصل دوم به پوشاک بعد از اسلام شامل: (صفاریان، سلجوقیان، تیموریان، صفویه، افشاریه، زندیه، قاجاریه، پهلوی و معاصر) می پردازد.

این مجموعه به منظور استفاده دانشجویان رشته های تکنولوژی طراحی و دوخت، طراحی لباس و پارچه و کلیه رشته های هنری و تاریخی تدوین شده است. که برای دوری از تطول کلام و پرهیز از حجیم تر شده مجموعه، بسیاری از مطالب حاشیه ای حذف شده است. در دوره های تاریخی بعد از اسلام فقط به البسه مردم عادی و پوشاک مهم آن دوره پرداخته شده است و از جزئیات پوشاک مانند پوشاک مشاغل مختلف و غیره پرهیز شده است.

در این مجموعه به رغم دقت و وسواسی که در تهیه آن به عمل آمده است، خالی از اشکال و لغزش نیست به هر حال امید است مورد توجه دانشجویان و محققان قرار گیرد.

وجیهه قیانداران